

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Викладач 	Дар'я НАСИПАЙКО кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Контактний телефон	+38(050) 72-72-72-4
Е-mail:	nasipaiko.d@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 4. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2024-2025 н.р.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є формування у здобувачів вищої освіти системи ґрунтовних знань з методології, методики та організаційних основ регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння здобувачами вищої освіти сутності, функцій і принципів організації зовнішньоекономічної діяльності;
- аналіз проблем у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- засвоєння методики здійснення зовнішньоекономічних операцій і супутніх їм операцій валютного регулювання, митного контролю, страхування;
- формування умінь і навичок роботи з нормативно-законодавчими актами, з документацією по зовнішньоекономічних угодах.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- теорії державного регулювання економіки;
- світовий досвід державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, перспективи і обмеження його використання в Україні;
- напрямки та інструменти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

вміти:

- ідентифікувати актуальні макро- та мегаекономічні проблеми, визначати механізми їх вирішення з позицій зовнішньоекономічної політики держави;
- обґрунтовувати пріоритетні напрямки та інструменти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням тенденцій глобальної та національної економічної динаміки та супутніх ризиків;

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- вчитися керувати людьми, проводити аналіз своєї діяльності.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні засади державного регулювання ЗЕД.

Тема 1. Поняття державного регулювання ЗЕД та його вплив на ЗЕД окремого підприємства.

Тема 2. Методи, інструменти та органи державного регулювання ЗЕД.

Тема 3. Оцінка ефективності державного регулювання ЗЕД.

Модуль 2. Державне регулювання зовнішньої торгівлі товарами та послугами.

Тема 4. Сутність міжнародної торгівлі та закономірності її розвитку.

Тема 5. Поняття господарсько-правового механізму державного регулювання зовнішньоторговельної діяльності.

Модуль 3. Регулювання валютно – фінансових відносин.

Тема 6. Необхідність державного регулювання валютно-фінансових відносин.

Тема 7. Валютна політика: види, основні інструменти, законодавство.

Тема 8. Диверсифікація валютних резервів. Валютний демпінг.

Модуль 4. Регулювання зовнішньоінвестиційної діяльності та міжнародної передачі прав інтелектуальної власності.

Тема 9. Суть та види інвестицій.

Тема 10. Державне регулювання прямих іноземних інвестицій.

Тема 11. Забезпечення захисту власності.

Тема 12. Державне регулювання та забезпечення охорони авторських прав.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий екзамен полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, семінарських та практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Основні джерела:

1. Кравцова О. М., Мащенко К. С. Облік зовнішньоекономічної діяльності. – Київ : В-во Магнолія. 2019. 224 с.
2. Миценко І. М. Трансформація системи управління зовнішньоекономічною та інвестиційною безпекою України в умовах глобалізації : монографія / І. М. Миценко, І. Г. Бабець ; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : Поліграф-Сервіс, 2021. 464 с.
3. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Кузнецова. – Харків : В-во Іванченко І. С., 2019. 221 с.
4. Сучасна міжнародна економіка : підруч. [Білоцерківець В. В., Завгородня О.О., Золотарьова О. В. та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. – 386 с.

Допоміжні джерела:

5. Вплив змін валютних курсів : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21, затв. наказом Міністерства фінансів України від 10 серп. 2000 р. № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15?find=1&text#Text> .
7. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> .
8. Науково-практичний коментар Митного Кодексу України / за заг. ред. Додіна Є.В. К. : ТОВ Видавничий Дім «Професіонал», 2019. 688 с
9. Насипайко Д.С., Подплетній В.В. Основні ризики зовнішньоекономічної діяльності підприємств в умовах розвитку глобалізаційних процесів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 11. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2004>.
10. Насипайко Д.С., Труш А.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств у сфері торгівлі товарами і послугами в Україні та Євросоюзі *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, 17 листопада 2021 р. Полтава : ПДАУ, 2021. С. 155-157.
11. Носирєв О.О., Даценко Д.М. Особливості стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств. *MicroCAD-2021: XXIX міжнародна науково-практична конференція* (Харків, 18–20 травня 2021 р.). Харків: НТУ «ХП», 2021. Ч. III. С. 162.

12. Оподаткування в сфері зовнішньоекономічної діяльності. *Державна податкова служба України* : Офіційний портал. URL : <https://tax.gov.ua/arhiv/podatкова-baza-do-nabrannya-chinnosti-podatkovim-kodeksom/baza-podatkovih-rozjasnen/opodatkuvannya-v-sferi-zovnishnoekonomichnoi-diyalnosti/print-61095.html>
13. Податковий кодекс України від 02 груд. 2012 р. № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> .
14. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
15. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квіт.1991 р. № 959-XII. *ВВР*. 2010. № 37. 496 с.
16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
17. List of all RTAs. / WTO : official website URL : <http://rtais.wto.org/UI/PublicAllRTAList.aspx>.
18. United nations conference on trade and development (UNCTAD) : official website. URL : <http://unctad.org/en/Pages/Home.aspx> .

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.